

Maak uw website toegankelijk voor iedereen.

De belangrijkste stappen die u kunt nemen om de toegankelijkheid van uw website te verbeteren.

Het belang van toegankelijkheid

Toegankelijkheid van websites is een belangrijk onderwerp waar elke praktijk zich bewust van moet zijn. Bij toegankelijkheid denkt u waarschijnlijk aan gebruikers met een handicap, zoals fysieke, cognitieve of zintuiglijke beperkingen. Echter, het is ook van belang voor vele andere gebruikers, zoals mensen die tijdelijk gehandicapt zijn na een ongeval of ouderen die moeite hebben met online informatie. Een toegankelijke website maakt de gebruikerservaring ook prettiger voor bezoekers zonder beperking. Het is duidelijk, goed leesbaar en gemakkelijk te gebruiken, zelfs onder minder optimale omstandigheden zoals in een drukke, lawaaiige omgeving of bij fel zonlicht.

Het aantal gebruikers dat enige vorm van toegankelijkheid nodig heeft, kan oplopen tot 20% van uw websitebezoekers. Door uw website toegankelijk te maken, kiest u ervoor inclusief te zijn voor al uw bezoekers. U laat hen weten dat uw praktijk gastvrij en open voor hen is.

Veel praktijkeigenaren weten echter niet precies wat een toegankelijke website inhoudt en aan welke eisen deze moet voldoen. Wanneer hun website slecht toegankelijk is, komt dit vaak voort uit onwetendheid en niet uit onverschilligheid ten opzichte van mensen met een beperking.

Deze handleiding behandelt enkele belangrijke aspecten van webtoegankelijkheid. Ik zal enkele veelvoorkomende problemen bespreken waarmee uw bezoekers te maken kunnen krijgen, en suggesties geven om hun ervaring te verbeteren.

Dit is zeker geen volledige handleiding over toegankelijkheid, maar een startpunt dat u enkele stappen geeft die u kunt uitvoeren. Het geeft enkele toegankelijkheidsrichtlijnen die uw praktijk kan volgen om uw website toegankelijker te maken voor uw bezoekers.

Af en toe zal ik verwijzen naar de Web Content Accessibility Guidelines (WCAG). Ze zijn bedoeld als een internationale standaard die voldoet aan de behoeften van individuen, organisaties en regeringen wereldwijd.

U kunt hier meer over WCAG lezen - <https://www.w3.org/WAI/standards-guidelines/wcag/>.

Om de beste ervaring vanuit een toegankelijkheidsperspectief te bieden, zouden de meeste praktijken moeten streven naar conformiteit met de WCAG 2.1 AA-standaard.

1 Navigeren met behulp van ondersteunende technologie

Mensen met een handicap gebruiken verschillende soorten technologie om door websites te navigeren.

Een blinde zal bijvoorbeeld een schermlezer, brailleleesregel of spraakherkenningssoftware gebruiken. Terwijl een gebruiker die lijdt aan handtrillingen en een muis niet kan vastpakken, een toetsenbord zal gebruiken om te navigeren.

Het is belangrijk om ervoor te zorgen dat bezoekers kunnen navigeren door uw website en informatie kunnen vinden met behulp van ondersteunende technologie. Hieronder volgen enkele voorbeelden met tips hoe u uw eigen website kunt testen om te zien wat u kan verbeteren:

Visuele focus

Visuele focus (ook wel toetsenbordfocus genoemd) is iets dat essentieel is voor gebruikers die vertrouwen op toetsenborden of schakelapparaten om door uw website te navigeren.

Het wordt gekenmerkt door een zichtbare indicator die aangeeft welk interactief element, zoals een knop of link, momenteel de focus heeft. De indicator is meestal een omtrek of rand die het element omringt.

Tip: Om dit op uw website te testen, gebruikt u de TAB-toets op uw toetsenbord. Blijf erop drukken en kijk hoe het focus-element door uw site verandert. Worden de interactieve elementen weergegeven met een outline of border?

Skip Links (Overzichtslinks)

Skip-links worden gebruikt door mensen die navigeren met toetsenborden, schermlezers en andere ondersteunende technologieën.

Een skip-link stelt een gebruiker in staat om sneller bij de hoofdinhoudssectie of een andere belangrijke sectie te komen. Het is meestal het eerste interactieve element op een webpagina. De skip link is niet zichtbaar wanneer de pagina wordt geladen. In plaats daarvan is hij alleen zichtbaar wanneer hij de focus heeft.

Tip: Uw website zou een skip-link moeten hebben om de lezer naar het belangrijkste contentgebied te brengen. Test dit door op de TAB-toets te drukken op je homepagina. De eerste keer dat je drukt, zou er een skip-link moeten verschijnen. Druk op enter om de link te volgen.

Schermllezers

Een schermlezer is een hulpmiddel dat voorleest wat er op het scherm van een gebruiker staat. Het wordt gebruikt op desktop- en mobiele apparaten door blinden of slechtzienden. Een schermlezer is ook nuttig voor iemand met een leesstoornis.

U kunt de ingebouwde software op uw smartphone gebruiken om te testen hoe uw website werkt met een schermlezer. Voor iPhone-gebruikers gebruik je "VoiceOver". Android-gebruikers gebruiken "TalkBack".

Tip: Laad uw website en test het op je smartphone met screenreader software ingeschakeld. Is alles duidelijk voor de gebruiker? Maak een notitie van alles wat niet duidelijk wordt uitgelegd, aangezien dit iets is wat u wilt verbeteren.

Tekstgrootte

Sommige gebruikers moeten de tekstgrootte op uw website vergroten om de woorden duidelijk te kunnen lezen.

Een gebruiker kan de tekstgrootte instellen in hun besturingssysteem of webbrowser. Er zijn veel manieren om dit te doen, dus het zal een voorkeursinstelling van de gebruiker zijn.

Uw website moet het mogelijk maken voor een gebruiker om de tekstgrootte van uw inhoud te vergroten, zonder dat dit invloed heeft op de leesbaarheid van uw pagina als geheel. Belangrijke informatie mag niet verloren gaan omdat de vergrote tekstgrootte een probleem veroorzaakt met de lay-out van uw website.

Tip: Verhoog de tekengrootte op uw computer via het besturingssysteem of webbrowser. Bekijk uw website en controleer of de inhoud leesbaar en gemakkelijk te begrijpen is met de grotere tekengrootte.

Pagina Zoom

Pagina zoom (Paginazoombewerking) is vergelijkbaar met het vergroten van de tekstgrootte, maar het is een zoom voor alle inhoud op het scherm van de gebruiker. Dit wordt gebruikt door iemand die de grootte van de inhoud op hun scherm moet vergroten om deze duidelijk te kunnen waarnemen.

Alle inhoud moet duidelijk leesbaar zijn en alle functionaliteiten moeten werken. De gebruiker mag niet worden gedwongen om horizontaal te scrollen.

Page Zoom zal meestal de mobiele versie van een website activeren, dus het is belangrijk dat uw website goed responsief is.

Laad uw website in uw browser en stel uw browser in op een zoom van 200%. In Google Chrome is dit Beeld > Inzoomen en dan aanpassen tot 200%. Test uw website. Past het zich aan aan de vergrote grootte? Is alles gemakkelijk te lezen? Werkt alles zoals verwacht? (bijvoorbeeld werken knoppen en formulieren nog?)

2

Toegankelijke afbeeldingen

Afbeeldingen kunnen een struikelblok vormen als het gaat om toegankelijkheid. Zorg er daarom voor dat je geen afbeelding gebruikt om een boodschap over te brengen. Dat kan namelijk heel lastig zijn voor mensen met een visuele beperking. Als je toch tekst in een afbeelding zet, houd er dan rekening mee dat de schermlezer deze niet zal voorlezen.

Stel de alt-tekst in van afbeeldingen. Alt-tekst (of alternatieve tekst) is een korte beschrijving van een afbeelding op uw website. Het wordt niet alleen gebruikt door screenreaders, maar ook als een afbeelding niet kan worden geladen. Een screenreader leest de alt-tekst voor zodat bezoekers met een visuele beperking toch weten wat er in de afbeelding staat.

Belangrijke punten voor een goede alternatieve beschrijving:

- Een alternatieve beschrijving is een vervanging voor een afbeelding, geen toevoeging.
- Houd het beknopt, maar wel begrijpelijk genoeg.
- Zie de alternatieve beschrijving niet als mogelijkheid voor het plaatsen van extra zoekwoorden ter verbetering van de zoekmachine-optimalisatie van de pagina. Voor Google en andere zoekmachines geldt: wat goed is voor digitale toegankelijkheid is goed voor SEO.

Er zijn drie soorten afbeeldingen op een website:

- Decoratief: afbeeldingen die geen invloed hebben op de functionaliteit van de website, zoals een achtergrondafbeelding of een icoon boven een kopje. Voor deze afbeeldingen kun je een lege alt-tag gebruiken, zodat de schermlezer ze overslaat.
- Eenvoudig: afbeeldingen die betekenis of context toevoegen aan de inhoud van de pagina. Voor deze afbeeldingen is duidelijke alt-tekst nodig.
- Complex: bijvoorbeeld grafieken, tabellen of infographics met veel informatie. Voor deze afbeeldingen is het beste om een alternatieve tekstuele beschrijving te bieden op de pagina zelf, en de alt-tekst te gebruiken om schermlezergebruikers naar de alternatieve beschrijving te leiden.

Soms kan het voorkomen dat je een afbeelding hebt met daarop tekst. Hoewel dit minder vaak voorkomt in moderne ontwerpen, zijn er nog steeds websites die tekst weergeven als afbeeldingen in plaats van tekstuele inhoud.

Als je afbeeldingen met tekst hebt, converteer deze dan naar tekst. Tekst is beter leesbaar en laadt sneller. Het biedt dus een betere ervaring voor alle gebruikers.

Tip: doorloop elke pagina op uw website en bekijk uw afbeeldingen. Bepaal in welke van de drie categorieën (Decoratief, Eenvoudig of Complex) uw afbeeldingen vallen. Controleer bestaande alt-tekst en zorg ervoor dat al uw afbeeldingen de juiste alt-tekst hebben.

3

Lettertypen & Kleuren

Lettertypen

Het toegankelijk maken van een website richt zich vooral op gebruikers met een handicap, maar toegankelijke en leesbare lettertypen zijn voor iedereen belangrijk.

Een toegankelijk lettertype is een lettertype dat gemakkelijk te lezen, gemakkelijk te zien en gemakkelijk te begrijpen is voor alle gebruikers.

Er zijn veel verschillende lettertypekeuzes die u zou kunnen overwegen voor uw website. Het is het beste om alles te vermijden dat te ingewikkeld of decoratief is, omdat dit voor mensen moeilijker te begrijpen kan zijn.

Evenzo moet u proberen niet te veel verschillende lettertypen op uw website te gebruiken. De meeste websites werken heel goed met slechts een of twee lettertypen.

Een goed voorbeeld van een lettertype dat toegankelijk is, is wanneer het cijfer "1", de kleine letter "l" en de hoofdletter "I", allemaal onderscheidend en verschillend lijken.

Bij het gebruik van tekst op uw website dient u een lettergrootte van 16px als uitgangspunt te nemen. Het is het beste om niet onder de 12px te gaan voor lettergroottes, omdat dat een stuk moeilijker te lezen is.

WCAG raadt aan ervoor te zorgen dat gebruikers kunnen inzoomen om tekst op websites 200% groter te maken. Een goed gekozen lettertype moet hier gemakkelijk in passen en leesbaar zijn bij zowel de grotere als de normale grootte die u op uw website gebruikt.

Tip: Controleer de lettertypen die u op uw website gebruikt. Gebruikt u lettertypen die duidelijk en gemakkelijk te begrijpen zijn? Kijk naar de verschillende formaten tekst op uw website. Zijn ze goed leesbaar? Zou het beter zijn als ze groter zijn?

Kleuren

Tekst en grafische elementen op je website hebben een goed contrast nodig. Dit is zodat ze gemakkelijk kunnen worden waargenomen door uw bezoekers. Sommige gebruikers hebben mogelijk problemen met het gezichtsvermogen, terwijl anderen uw website bijvoorbeeld in fel zonlicht bekijken.

Als er niet genoeg contrast is tussen de voorgrond en achtergrondkleuren, kan een gebruiker moeite hebben met het begrijpen of waarnemen van uw inhoud.

WCAG 2.1 definieert specifieke kleurcontrastverhoudingen waaraan moet worden voldaan om hieraan te voldoen.

Voor niveau AA moet het kleurcontrast 4,5:1 zijn voor tekst met een normaal formaat. Voor grote tekst (groter dan 18pt of vetgedrukte tekst van 14pt) moet de contrastverhouding 3:1 zijn.

Bovendien mag kleur niet de enige visuele indicator zijn voor een element op uw website.

Niet iedereen neemt kleur op dezelfde manier waar. Kleurenblinde gebruikers zullen bijvoorbeeld kleuren op uw website anders zien.

De meest voorkomende vorm van kleurenblindheid is rood-groen. Dus als je succes- (goede) of waarschuwende (slechte) berichten hebt, kun je overwegen om hiervoor meer dan alleen groene of rode kleuren weer te geven. Het toevoegen van een pictogram en extra context zou een gebruiker helpen om de boodschap gemakkelijk waar te nemen.

Voldoende kleurcontrast maakt voor iedereen de website prettiger leesbaar. U helpt er ook mensen mee die een pagina van de site in grijstinten afdrucken, of die in de volle zon de website proberen te lezen.

Tip: Test het kleurcontrast van de kleuren die u op uw website gebruikt. Let daarbij ook op knoppen en formulieren, evenals uw belangrijkste koppen en tekst. U kunt een online tool gebruiken, zoals deze - <https://webaim.org/resources/contrastchecker/>

4

Ondertiteling & Transcripts

Onderschriften

Video's zijn populair op het internet en YouTube is een van de meest bezochte websites ter wereld.

Als u video's op uw website gebruikt, moet u uw bezoekers een toegankelijke manier bieden om van de inhoud kennis te nemen.

Elke video met audio-inhoud die u op uw website plaatst, moet bijschriften hebben.

Het gaat hier om een speciale vorm van ondertiteling bedoeld voor doven en slechthorenden. Deze ondertitels bevatten niet alleen de gesproken tekst, maar beschrijven ook andere dingen die te horen zijn. Bijvoorbeeld geluidseffecten (een ontploffing, een deurbel), muziek, gelach, locatie en identificatie van de spreker (als je aan de stem kunt horen wie iets zegt, maar deze persoon niet te zien is).

Voor vooraf opgenomen video's is ondertiteling vereist om te voldoen aan de eisen van WCAG 2.1 niveau A.

Voor live video's zijn ondertitels vereist om te voldoen aan de vereisten van WCAG 2.1 Level AA.

Ondertiteling is niet alleen nuttig voor slechthorende gebruikers. Soms bevinden websitebezoekers zich in een drukke omgeving of zijn ze niet in staat om naar audio te luisteren, maar willen ze toch de video bekijken.

Media-alternatief voor tekst

In sommige gevallen gebruik je audio of video als een niet-tekstueel alternatief voor de tekst op een pagina. Als alle informatie ook in de tekst staat, is dat multimediatekst een media-alternatief voor tekst. Voor dit bestand gelden dan minder eisen.

Tip: Als je video op je website gebruikt, zorg er dan voor dat je ondertiteling hebt toegevoegd aan elke video. Controleer of de ondertiteling duidelijk aangeeft wie er spreekt en dat deze geen belangrijke elementen in de video verbergt.

Transcripts

Transcripts zijn een nuttige manier om audio- of visuele inhoud in tekstformaat weer te geven. Ze worden gebruikt door zowel dove als blinde gebruikers, hoewel er een duidelijk onderscheid is waar we zo meteen op terugkomen.

Sommige mensen geven de voorkeur aan het lezen van tekstinhoud in plaats van het luisteren naar audio of het kijken van een video. Dus wanneer je transcripts aanbiedt, zorg je voor een betere ervaring voor al je websitebezoekers.

Eventuele interactieve elementen neem je ook op in het transcript. Kun je in het filmpje bijvoorbeeld op een knop drukken, dan neem je in het transcript een link op naar de pagina waar je die actie kunt uitvoeren.

Er zijn twee soorten transcripts die je op je website kunt plaatsen:

Basis Transcript - Dit is een manier om spraak en niet-spraak audio-informatie weer te geven, om een gebruiker de inhoud beter te laten begrijpen. Basis transcripts helpen dove, slechthorende en gebruikers die moeite hebben met het verwerken van auditieve informatie.

Beschrijvend Transcript - Hiermee wordt de spraak- en niet-spraak audio-informatie weergegeven, evenals een beschrijving van de visuele informatie in de video.

Beschrijvende transcripts bieden video-inhoud aan gebruikers die zowel doof als blind zijn. Ze worden ook gebruikt door gebruikers die tekst beter verwerken dan audio- of visuele informatie.

Als je transcripts op je website moet gebruiken om te voldoen aan het gewenste WCAG 2.1 conformiteitsniveau, is het beter om een beschrijvend transcript te gebruiken. Dit zorgt ervoor dat je geen apart basis transcript hoeft te maken.

Tip: controleer alle audio of video's op uw website. Zorg ervoor dat u transcriptie verstrekt om uw websitebezoekers te helpen uw inhoud te begrijpen. Bedenk dat transcripties een alternatieve methode bieden voor alle gebruikers..

5

Overlays of één-klik oplossingen

Misschien heeft u gehoord over bepaalde technologieën die een oplossing met één klik beloven om uw praktijkwebsite toegankelijk te maken.

Dit klinkt ideaal, een stukje code op uw website installeren zodat deze toegankelijk zal zijn en alle gebruikers een geweldige ervaring zal bieden.

Helaas bestaat er niet zoiets als een oplossing met één klik voor toegankelijkheid.

Elke website is anders. Ze bevatten verschillende code, inhoud, kleuren en afbeeldingen, om er maar een paar te noemen. De reparaties en verbeteringen die uw website helpen, hoeven niet noodzakelijkerwijs hetzelfde te zijn voor de website van iemand anders.

De oplossingen met één klik worden vaak "overlays" genoemd. Dit is een algemene term voor technologie die claimt de toegankelijkheid van een website te verbeteren. Ze gebruiken code van derden (meestal JavaScript) om verbeteringen aan de voorkant van een website aan te brengen.

Een overlay presenteert een lijst met tools of opties op de website. Deze opties wijzigen de lay-out of inhoud van de webpagina. Ze kunnen bijvoorbeeld de tekst op een pagina vergroten of het kleurcontrast aanpassen.

Het lijkt een mooie oplossing maar overlays kunnen problemen veroorzaken voor gebruikers van ondersteunende technologieën zoals schermlezers. Daarnaast zijn overlays meestal niet in staat om toegankelijkheidsproblemen op te lossen.

Omdat het zo verleidelijk is om de claims van sommige softwareontwikkelaars te geloven, zijn deze overlays zeer succesvol op de markt. Zo succesvol dat meer dan 450 experts op het gebied van webtoegankelijkheid uit de hele wereld hun zorgen hebben geuit in een petitie: de [Overlay Fact Sheet](#). Hier vindt u een overzicht van wat een overlay is, hoe het werkt en waarom een overlay mogelijk niet bereikt wat het beweert te doen. De pagina bevat opmerkingen van gehandicapte gebruikers over hun ervaringen met overlays. Onderaan is een extra leesgedeelte. Hier staan verschillende artikelen van andere professionals, waaronder discussies over rechtszaken waarin overlay-aanbieders zijn genoemd.

In 2021 heeft WebAIM een enquête gehouden onder mensen die gebruik maken van webtoegankelijkheid. Een van de vragen die ze stelden was: "Hoe zou u de effectiviteit beoordelen van overlays, plug-ins of widgets voor webtoegankelijkheid die toegankelijkheidswijzigingen in webpagina's automatiseren?"

Om uit hun enquêteresultaten te citeren, was het antwoord op de vraag: "Een grote meerderheid (67%) van de respondenten beoordeelt deze tools als helemaal niet of niet erg effectief. Respondenten met een handicap waren zelfs nog minder positief: 72% beoordeelde ze helemaal niet of niet erg effectief, en slechts 2,4% beoordeelde ze als zeer effectief."

Wat betekent dit voor uw praktijk als het gaat om overlays?

Mijn advies is om er eerst voor te zorgen dat uw site, wat betreft ontwerp, code en tekst, toegankelijk is. Daarna kunt u eventueel de bezoeker helpen met extra functies.

Tip: Als u overweegt een overlay op uw website te gebruiken, zorg er dan voor dat u op de hoogte bent van de mogelijke beperkingen en gevolgen van deze tools. Er is geen one-click oplossing voor toegankelijkheid. Niets kan uw website automatisch laten voldoen aan de WCAG 2.1 Succescriteria.

Op weg naar toegankelijkheid

Het internet loopt ver achter als het gaat om toegankelijkheid. We hebben allerlei functies die er geweldig uitzien en een mooie ervaring bieden, maar gehandicapte gebruikers kunnen deze niet altijd ervaren.

Als praktischeigenaar is het uw verantwoordelijkheid om een toegankelijke website aan te bieden.

Een toegankelijke website geeft al uw bezoekers een betere ervaring. U kiest ervoor om inclusief te zijn voor alle bezoekers, ongeacht hoe ze de content tot zich nemen.

In deze gids heb ik het gehad over enkele belangrijke stappen die u kunt nemen om uw website toegankelijk te maken. Deze zijn een goed startpunt en helpen bij het oplossen van enkele problemen die bezoekers op dit moment op uw website kunnen hebben.

Er zijn natuurlijk veel aanvullende stappen die u kunt nemen als u wilt voldoen aan de WCAG 2.1 Level AA-normen.

Helaas is er geen one-click oplossing voor toegankelijkheid. Er zijn handige tools die u kunnen helpen, maar u moet nog steeds de wijzigingen op uw website aanbrengen.

Om uw website volledig toegankelijk te maken, kunt u hiervoor het beste een handmatige toegankelijkheidsaudit uitvoeren. Hiermee beoordeelt een toegankelijkheidsexpert uw website en zorgt ervoor dat deze wordt getest met behulp van ondersteunende hulpmiddelen.

Van de voltooide audit heeft u een lijst met items die moeten worden gerepareerd of gewijzigd op uw website om deze toegankelijk te maken en te voldoen aan de vereiste WCAG 2.1-succescriteria.

Ik zal in de volgende nieuwsbrieven enkele aanvullende tips en suggesties sturen. Deze geven u wat meer inzicht in de toegankelijkheid van uw website, evenals enkele tips die u kunt uitvoeren. Houd deze in de gaten, de eerste zou volgende week vrijdag in uw inbox moeten aankomen.

Mocht u in de tussentijd vragen hebben, neem dan gerust contact op! Ik help graag.

Sandra van Zanten

sandra@ggzsites.nl

Ggzsites.nl

